

ПРОЛОГ

Животът ми като уфологолог

Никога не съм мислел, че като порасна, ще стана крадец на гробове. Може и това да е третата най-древна професия на света, след политиката и нали се сецате кое още, а чувам, че и парите са добри, ако не ви смущава да работите с вкочанени персони, но ограбването на гробове просто е лишено от онази романтична привлекателност, която обгражда търговеца на оръжия, или от високия престиж, с който може да блесне доброволецът от Корпуса на мира на някой коктейл. „Ти какво прави в Перу, Мартин?“, ще ме питат хората, като се върна у дома, и аз ще трябва да им кажа нещо от рода на: „Влизах незаконно в гробниците на древни цивилизации, възникнали и остарели дълго преди родната ми страна да се появи на картата на света“. За нещастие точно два дни по-късно щяха да откраднат камерата ми в един автобус, докато си тръгвах от платото Маркауаси, за да се върна в обвитата в смог столица на Перу, Лима, и нямам дори снимки, с които да докажа вината си.

Добре че гробницата беше празна. Бяха останали само иззиданите с хоросан каменни стени, високи около метър и петдесет, с малък квадратен отвор от едната страна, през който най-вероятно е бил полаган съсухреният мумифициран труп на

древния владетел. Въздъгнах с облекчение. Тук вече нямаше какво да смутя, тленните останки, погребани някога в тази гробница, са били откраднати или преместени преди много години и аз бях просто един посетител, запътил се към своята собствена последна дестинация.

Освен това не бях дошъл тук за заровени съкровища – от няколко месеца пътувах из Южна Америка в търсене на истории за НЛО. Общо бях прекарал не помалко от 422 часа в автобуси и всякакви видове транспорт на колела (като се изключат волските коли и ролерите). Започнах да си водя тази сметка след едно наистина убийствено 18-часово пътуване с автобус в ниската част на Боливия, по толкова неравно и набраздено шосе, че бъбреците ме боляха няколко дни след това, сякаш бях сритан от лама, в чиято територия съм навлязъл.

Свидетелите на НЛО, които срещях, бяха пътници, чакащи по автогарите, селяни, дошли да си купят картофи на пазара, или пътешественици като мен, които имаха какво да разкажат. Срещяхме се из оживените градове, безбродните джунгли и предизвикващите *сороче*¹ планини на този огромен континент. От момента, в който пристигнах в Южна Америка, чувах неведнъж, че Маркауаси, един прототипен изгубен свят, извисяващ се на около 4000 метра над морското равнище, е сред най-важните горещи точки, където са виждали НЛО на този континент. След цял ден изтощително пътуване с начална точка Лима най-после бях тук, на път да оскверня вечния дом на древен владетел от Андите... но това вече го казах. Сега се изправих, за да огледам по-добре околността и да видя някое НЛО (макар че не се надявах особено на това).

Какво ли не прави човек в търсене на истината. Работата е там, че аз всъщност не вярвам в някаква неоспорима истина, която можем да докажем черно на бяло, затова именно бях привлечен от идеята за НЛО, тъй като тези неназовими малки предмети, чието крехко съществуване е в най-добрия случай спорно, принаждат хората да предприемат най-необичайните пътешествия.

Моето лично пътешествие в света на висшата странност започна в Австралия, една страна, толкова отдалечена от Перу, че изглежда полумитична. „Австралия ли?“, ме питаха с озадачен вид тези наследници на изчезналите, но не и забравени инки, и веждите им се събираха под бомбетата и кепетата, направени от вълната на лама. „*На какъв език се говори в Австралия?*“ Противоречивият факт, че им говорех на испански със силен акцент (понякога дори по-свободно, отколкото самите планинци, които говореха кечуа² и за които речта на Сервантес и Лорка често се явяваше далечен втори език), караше много от хората, които срещях из уединените долини на Андите, да заключат, че Австралия трябва да е някаква отдалечена бивша колония на Испанската империя, както и самото Перу навремето.

Поредицата от събития, които ме заведоха на другия край на света, започна още през южната зима на 1999 г., когато взех съдбовното решение да запиша докторантура в моята австралийско-готическа Алма матер – Мелбърнския университет

---

¹ Височинна болест (исп.) – б. пр.

² Кечуаски езици – семейство от близки помежду си езици и диалекти в Южна Америка – б. пр.

– главно като средство да си осигуря топличък кабинет в кампуса, ако трябва да съм откровен. Темата на моята научна работа можеше да се смята за „нишова“ в същия смисъл, според който един неизлечимо болен професор можеше да бъде зазидан в кабинета си. Щях да опиша подробно историята на вярванията в НЛО, видени през погледа на истинските вярващи по света.

Уфолози – така се наричат тези облечени в жилетки търсачи на доказателства за съществуването на живот извън Земята. Аз самият не съм уфолог, но съм запленил от *тяхната* заплепеност на тема НЛО. Може би в малко по-голяма степен, отколкото е полезно за мен, макар да се съмнявам, че някога е имало опасност да стана пълноправен жител на една субкултура, в която параноята се смята за привлекателна черта на характера, а бинокълът – за последен вик на модата. Целта ми никога не е била да открия Истината и никога не съм искал да повярвам. Честно. Но признавам, че цели седем години вървах по стъпките на уфолози и следвах тази лъкатушеца, прекъсната на места пътека, искряща със светлината на други светове.

Затова нека го кажа от самото начало: никога не съм виждал НЛО. Доколкото ми е известно, не съм бил отвличан от извънземни. Не мога да общувам чрез телепатия и определено съм се родил на тази планета (както и родителите ми, смятам). Ако търсите отговори, говорете с някой свещеник или психолог, защото няма да ги откриете в тази книга.

Въпреки всичко, когато срещна човек, който ми казва, че е видял нещо необяснимо в небето, обикновено му вярвам. Светът е голям, а Космосът е дори по-огромен и необичаен, отколкото можем да си представим. Тази книга не изследва въпроса дали вярваме, или не, тя върви по следите на чудните истории, които хората си разказват, за да види докъде водят те.

Преди няколко години бях на един купон, на който тръгна мълвата, че пиша дисертация на тема НЛО. Не си спомням да съм разказвал на хората за моята научна работа, но новината винаги се промъкваше в разговорите от само себе си, а и до днес е така. Във всеки случай тримата обитатели на къщата надушиха каква е работата и ме извикаха на горния етаж да отговоря на някои въпроси.

Седнахме на пода с кръстосани крака, като тримата съквартиранти се разположиха срещу мен в полукръг. Чувствах се така, сякаш ми предстоеше интервю за наемане на квартира. Да им кажа ли, че си имам хладилник? Един бавно димящ джойнт се предаваше от човек на човек, но аз решително го отказах, знаейки, че ще ми трябва бистър ум.

– Чуваме, че пишеш дисертация за НЛО – каза първият от триото.

Аз кимнах.

– Значи ли това, че вярваш в НЛО? – попита вторият съквартирант.

Поклатих глава отрицателно. Казах, че повече ме интересува как хората се опитват да си обяснят видените НЛО. Съквартирантите си размениха скептични погледи.

– Чакай малко сега! – почти извика третият и гласът му се извиси в скептично негодувание. – Трябва да те попитам нещо – как, по дяволите, ти разрешиха да си избереш такава тема?

Това бе по-скоро възклицание от почуда, при което той размаха пръсти пред лицето ми за по-голям ефект.

И аз им разказах. Говорих надълго и нашироко, с доста ораторски плам, за това колко причудливи и наситени с въображение са разказите за видени НЛО, как уфолозите определено са една от най-устойчивите субкултури на миналия век, как почти всеки език си има дума за НЛО и моята задача ще бъде да хвана нишката на една по-универсална история в този колоритен, но протрит гоблен от вярвания. Сред събраните гости се възцари тишина.

Третият член на експертната комисия ме погледна неспокойно, а джойнтът леко димеше между пръстите му. Очите му се разфокусираха за момент, после сякаш видяха нещо зад мен. Зад мен ли? Не, гледаше си точно в мен, но от някакво друго място.

– Значи, щом учиш уфология – заговори той, подбирайки думите си с извънредното старание на политик или на пиян до козирката (или на пиян до козирката политик) – щом учиш уфология, а не си уфолог, това прави ли те „уфологолог“?

Бях слисан. Той беше прав, адски прав – точно това съм.

Не съм уфолог, а уфологолог, и се гордея с това. Не вярвам в теориите на уфолозите, макар да ме очароват историите, които разказват. Вярвам във феи, в торбалан, в силата на любовта и в това, че въпреки най-големите ни усилия, науката може би никога няма да успее да обясни всичко с категоричност. Но към вярата трябва да се прибави доза любопитство и именно това качество ми позволи повече от седем години да надничам над ръба на неизвестното, без да пропадам в неговия мрак. И докато не се озова в някоя странна зала, обграден от малки сиви човечета, които очевидно смятат да ми вземат анален секрет, моята позиция ще си остане такава.